

Kirkkonummen kunnan muistutus Uusimaa-kaavan 2050 ehdotuksesta (kh)

Kuntakehitysjaosto 29.10.2019 § 49
91/10.02.00/2019

Yhdyskuntatekniikan lautakunta 24.10.2019 § 40
91/10.02.00/2019

Valmistelija Kaavoitusarkkitehti Seppo Mäkinen, etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi

Uudenmaan maakuntahallitus on päättänyt 9.9.2019 Uusimaa-kaavan 2050 ehdotuksen julkisesta nähtävälle panosta, joka alkaisi syys-lokakuun vaihteessa 2019. Tämä muistutus pohjautuu maakuntahallituksen em. kokouksessa hyväksymään kaava-aineistoon.

Taustaa

Uusimaa-kaavan 2050 valmistelu on aloitettu vuonna 2016 ja se on kuulutettu vireille vuonna 2017. Kaavaehdotus oli lausunnoilla 21.3.-24.5.2019, jolloin Uudenmaan liitto varasi mm. jäsenkunnilleen mahdollisuuden antaa siitä lausuntonsa. Kunnanhallitus antoi lausuntonsa kaavaehdotuksesta 20.5.2019 (§ 173).

Kaavaehdotusvaiheessa on valmisteltu seutukohtaiset vaihemaakuntakaavat. Kirkkonummi kuuluu Helsingin seudun vaihemaakuntakaavaan. Uusimaa-kaavan 2050 ehdotukseen sisältyy myös seudullisia maakuntakaavoja ohjaava ja taustoittava oikeusvaikutukseton rakennesuunnitelma, joka oli vielä kaavan luonnosvaiheessa nimeltään rakennekaava.

Uusimaa-kaavan 2050 ehdotuksen keskeinen sisältö ja muutokset keväällä 2019 lausunnoilla olleesta kaavaehdotuksesta

Uudenmaan rakennesuunnitelma:

Rakennesuunnitelma on esitystavaltaan pelkistetty ja visiomainen eikä sillä ole oikeusvaikutuksia. Siihen ei sisälly myöskään määräyksiä, mutta sen sisältö on kuvattu viiden kokonaisuuden kautta, jotka ovat

- kasvu kestäville vyöhykkeille
- kansainväliset ja valtakunnalliset yhteydet
- kestävä päivittäinen liikkuminen
- vetovoimainen ympäristö
- erikoistuvat seudut ja elinkeinot

Rakennesuunnitelmassa esitetään myös Uudenmaan joukkoliikenteen ja maankäytön kehityskäytävien toteutusjärjestykset kolmeen luokkaan vaiheistettuna (1. -3. vaiheen hankkeet).

Yleistä kaavaehdotuksesta sekä kaavaratkaisun yksityiskohtia Kirkkonummen osalta:

Koko suunnittelualuetta, eli Uudenmaan maakuntaa koskevia yleisiä suunnittelumääräyksiä on aikaisempia maakuntakaavoja runsaammin ja ne ovat myös kattavampia. Niissä näkyy selvästi koko kaavaprosessin läpi kulkenut tavoite lisätä maakuntakaavan strategisuutta ja yleispiirteisyyttä. Ajatuksena on, että kaavamääräyksiä tulee tulkita päällekkäin, eli

esimerkiksi aluevarausmerkintöjen ja kohdemerkintöjen sijoituessa päällekkäin, kohdemerkintää koskee myös aluevarausmerkinnän suunnittelumääräykset.

Merkittävin yksittäisiin kaavamerkintöihin liittyvä muutos kohdistuu taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen merkintään ja sen ohjausvaikutukseen. Taajamatoimintojen alueet osoitetaan voimassaolevien maakuntakaavojen aluevarausmerkinnästä poiketen kehittämisperiaatemarkintänä. Graafinen esittämistapa kaavakartalla oli vielä kaavaluonnoksessa samanlainen kuin aikaisemmissakin maakuntakaavoissa, mutta jo keväällä 2019 lausunnoilla olleessa kaavaehdotuksessa oli merkinnän kuvaustapaa muutettu poikkeamaan aikaisempien maakuntakaavojen merkinnästä. Samalla niiden rajauksia laajennettiin hieman, kuten esimerkiksi itäisellä Kirkkonummella ja jota on edelleen tarkennettu keväällä 2019 lausunnolla olleesta kaavaehdotuksesta. Lähtökohtana on lisäksi edelleen, että taajamatoimintojen kehittämisvyöhyke osoitetaan aikaisempia maakuntakaavoja selkeämmin keskusten ympärille ja sidotaan tiiviimmin myös kyseisiin keskustatoimintojen kaavamääräyksiin.

Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 9.9.2019 Helsingin seudun, Länsi-Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan vaihemaakuntakaavojen ehdotuksista saatujen lausuntojen vastineista. Tässä yhteydessä Kirkkonummen kunnan antamasta lausunnosta seuranneina toimenpiteinä on mainittu seuraavat: ”Laajennetaan taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä Sundsbergin ja Sarvvikin alueella, täydennetään taajamatoimintojen kehittämisperiaatemarkintää koskevaa tulkintaa kaavaselostukseen, muutetaan Veikkolaa koskeva merkintä keskustatoimintojen alueeksi, keskuksiksi sekä osoitetaan keskuksen ympärille taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä, osoitetaan raidevarikkoalue sekä rantaradan varrelle että Keravalle, täydennetään kaavaselostusta ilmastovaikutusten arvioinneilla.”

Varsinaiset keskustatoimintojen alueet on luokiteltu kolmeen luokkaan niiden merkittävyyden mukaan, eikä niiden osalta esitetä mm. vähittäiskaupan toimintojen mitoitusta koskevia ylärajoja. Kirkkonummen kuntakeskus, Masalan sekä Veikkolan taajamat esitetään nyt siis osoitettavaksi keskuksena, ja niiden ympärille osoitetaan myös taajamatoimintojen kehittämisvyöhyke. Kaavan valmistelun aikana on keskusten osalta tapahtunut selvää uudelleenarviointia, sillä valmisteluaineistoon sisältyneessä kaavaluonnoksessa vuonna 2018 vain kuntakeskus oli osoitettu keskusmerkinnällä, Masalan ja Veikkolan ollessa pieniä keskuksia ja Kantvikin palvelukeskittymä. Kantvikin esitetään jäävän edelleen ilman keskusmerkintää, kun aiemmin osoitettuja palvelukeskittymiä ei enää osoiteta Helsingin seudun vaihemaakuntakaavassa. Kunta on lausunut toistuvasti ja myös keväällä 2019 lausunnolla olleesta kaavaehdotuksesta, että koska Uusimaa-kaavan 2050 ja MAL 2019 -suunnitelman yhteensopivuutta on korostettu molempien hankkeiden valmistelussa, niin maakuntakaavan kaavaratkaisussa tulee osoittaa seudulliset ja joukkoliikenteen runkolinjoihin tukeutuvat taajamat mukaanluettuna Kirkkonummen Kantvik. Se on seudulla luokassaan ainoa taajama, jota ei ole osoitettu taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeenä tai keskuksena. Kantvik on osoitettu MAL 2019 -suunnitelmakartalla ja kunnalla on kunnianhimoiset tavoitteet alueen asukasmäärän ja sen edellyttämien palvelujen järjestämiseksi. Vaikka Kantvik jää edellä mainitusti edelleen ilman minkäänlaista maankäytön kehittämismerkintää, niin Kantvikin satama osoitetaan kuitenkin satama -kohdemerkinnällä.

Keskustoja koskevissa suunnittelumääräyksissä painottuu alueiden kehittäminen tiiviinä ja toiminnallisesti monipuolisina palveluiden, työpaikkojen ja asumisen keskittyminä siten, että niissä otetaan huomioon sekä asumisen että elinkeinoelämän tarpeet ja että ne muodostavat toiminnallisesti yhtenäisen keskustahakuisiin toimintoihin painottuvan kokonaisuuden.

Muuten taajamatoimintojen kehittämisvyöhyke esitetään osoitettavaksi Kirkkonummen kohdalla suppeammaksi, kuin voimassa olevissa maakuntakaavoissa osoitettu taajamatoimintojen aluevarausmerkintä. Sitä on tosin jonkin verran laajennettu itäisellä Kirkkonummella edelleen keväällä 2019 lausunnolla olleeseen kaavaehdotukseen nähden ja sitä osoitetaan nyt myös Veikkolan keskusmerkinnän ympärille.

Kaavan sijasta esimerkiksi päärataan ja Helsinki-Turun väliseen ratayhteyteen kohdistuvien toimenpiteiden priorisointi esitetään rakennesuunnitelmassa. Helsingin ja Turun välisen ratayhteyden linjaus on osoitettu jo aikaisemmissa maakuntakaavoissa, joten näiden merkintöjen osalta ei ole tapahtunut muutoksia kaavaluonnoksen jälkeen. Joukkoliikenteen vaihtopaikkojen ja liityntäpysäköintipaikkojen merkinnät osoitetaan nyt maakuntakaavan pääkartalla. Liityntäpysäköintialueiden merkintä koskee Kirkkonummen kuntakeskusta ja Veikkolaa.

Raideliikenteen varikot on nyt osoitettu maakuntakaavan pääkartalla, kun ne vielä keväällä 2019 lausunnolla olleessa kaavaehdotuksessa olivat vain liitekartalla sekä liikenteen ja maankäytön toteuttamisohjelmassa. Kaavaehdotuksessa osoitetaan kohdemerkinnällä alueita raskasta raideliikennettä palvelevaa varikkotoimintaa varten. Kohdemerkinnät sijaitsevat Kirkkonummen ja Espoon kuntarajalla, Espoon Sammalvuoressa, Keravan Jäspilässä sekä Helsingin Ilmalassa ja Myllypurossa. Tällä hetkellä ei ole edelleenkään vielä riittäviin selvityksiin perustuvaa lähtötietoa varikkotoimintojen sijoittumisesta yksinomaan Kirkkonummen alueelle. Kohdemerkinnällä on siksi syytä mahdollistaa varikon sijoittuminen myös muualle rantaradalla.

Viheryhteystarve -merkinnän esittämistapaa ja yhteystarpeiden sijaintia on tarkennettu laajasti mm. uusiin selvityksiin perustuen aikaisempiin maakuntakaavoihin nähden. Kuntarajan yli ja sen suuntaisesti osoittavia viheryhteystarvemerkeitä on lisätty Luoman ja Mankin kohdalle kaavaluonnoksen jälkeen. Virkistysalueiden esittämistapaa on myös tarkennettu mm. Meikon, Dävidsin ja Luoman alueella. Kauhalan alueelle osoitetun suojelualuemerkinnän rajausta on tarkennettu ja laajennettu. Keväällä 2019 lausunnolla olleesta kaavaehdotuksesta annetussa lausunnossa edellytettiin Kauhalan alue osoitettavaksi jatkossakin virkistysalueena, mutta Uudenmaan liiton antamassa vastineessa todetaan, että aluetta voidaan kehittää virkistyskäyttöön, vaikka se osoitetaankin kaavassa pääosin suojelualueena.

Kaavaluonnoksessa esitettiin Tallinna-tunnelin linjausvaihtoehdoista useampi vaihtoehto, mutta kaavaehdotukseen sisältyy vain EU-rahoitteisen FinEst Link- hankkeen mukainen Pasilan ja Helsingin keskustan kautta kulkeva linjaus.

Upinniemessä sijaitsevan puolustusvoimien ampumaradan merkintä on lisätty kaavakarttaan ja Upinniemeä ympäröivää puolustusvoimain melualueen ulottuvuutta on supistettu melutasojen ohjearvoista annetun asetuksen perusteella ja muutettu myös sitä koskevaa kaavamääräystä

aikaisempaa informatiivisluonteisemmaksi. Upinniemen räjähdetaraston suojavyöhykkeen ulottuvuutta on vähäisessä määrin supistettu ja kaavamääräystä vielä hieman tarkistettu keväällä 2019 lausunnolla olleessa kaavaehdotuksessa.

Kaava-aineisto

Koko Helsingin seudun vaihemaakuntakaava-aineisto löytyy Uudenmaan liiton tietopalvelusta maakuntahallituksen 9.9.2019 kokouksen pöytäkirjasta, joka on vain suomeksi. Nähtävillä tuleva aineisto julkaistaan myös ruotsiksi.

<http://www.uudenmaanliitto.fi/dynastia32/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=20193314-2>

Liite:

- Ehdotus Kirkkonummen kunnan muistutukseksi Uusimaa-kaavan 2050 ehdotuksesta

Asiakirjat:

- Uusimaa-kaava 2050: Helsingin Seudun vaihemaakuntakaava, kaavaehdotus, maakuntahallitus 9.9.2019, kaavakartta

- Uusimaa-kaava 2050: Helsingin Seudun vaihemaakuntakaava, kaavaehdotus, maakuntahallitus 9.9.2019, kaavakartta (ote Kirkkonummi)

- Uusimaa-kaava 2050: Helsingin Seudun vaihemaakuntakaava, kaavaehdotus, maakuntahallitus 9.9.2019, merkinnät ja määräykset

- Uusimaa-kaava 2050: Helsingin Seudun vaihemaakuntakaava, kaavaehdotus, maakuntahallitus 9.9.2019, selostus

- Uusimaa-kaava 2050: Helsingin seudun, Länsi-Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan vaihemaakuntakaavojen ehdotuksista saatujen lausuntojen tiivistelmät ja lausuntoihin laaditut vastineet, maakuntahallitus 9.9.2019

Esittelijä Yhdyskuntatekniikan johtaja

Päätösehdotus Yhdyskuntatekniikan lautakunta päättää: 1. esittää kuntakehitysjaoistolle, että se esittää edelleen kunnanhallitukselle että se antaa liitteen mukaisen Kirkkonummen kunnan muistutuksen Uusimaa-kaavan 2050 -ehdotuksesta 2. tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Käsittely

Käsittelyn aikana Matti Kaurila teki seuraavan muutosesityksen; Kunta lausui keväällä 2019 lausunnolla olleesta kaavaehdotuksesta, että Kauhalassa voimassa olevassa maakuntakaavassa oleva virkistysalue ja sen esitetty laajennusalue tulee säilyttää virkistysalueena. LOPUT KAPPALEESTA POIS

Pekka Rehn, Pekka Jäppinen, Kati Kettunen, Carl-Johan Kajanti ja Anneli Granström kannattivat esitystä.

Yhdyskuntatekniikan lautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä lisäesityksen.

Käsittelyn aikana Carl-Johan Kajanti teki seuraavan muutosesityksen; Muistutuksen sivun 5 viimeinen kappale korvataan tekstillä ”Rantaradalle osoitetun raskaan raideliikenteen varikon osalta kunta edellyttää, että karttaan nyt Espoon ja Kirkkonummen rajalle piirretyn vaihtoehdon merkintää muutetaan omaksi merkinnäkseen ja samalla, että kaikki tälle vaihtoehdoina toimivat paikat saavat saman merkinnän siihen asti, kunnes kunta on tehnyt asiassa riittäviin faktoihin perustuvan päätöksen. Lisäksi kunta edellyttää, että tämän johdosta tehdään tarvittavat muutokset myös kaava-aineiston teksteihin”

Kim Männikkö, Matti Kaurila, Pekka Jäppinen ja Pekka Rehn kannattivat esitystä.

Keskustelun jälkeen yhdyskuntatekniikan lautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä muutetun lisäsesityksen.

Käsittelyn aikana Carl-Johan Kajanti teki seuraavan muutosesityksen; ”Nyt teksteissä mainitaan laajat yhtenäiset luonnon- ja kulttuurimaisema-alueet useassa kohdassa. Kuitenkin karttaa lukuun ottamatta jää epäselväksi mitkä alueet tulkitaan tällaisiksi, varsinkin kun kartta ei riittävän yksityiskohtaisesti näytä näiden alueiden rajoja. Näihin asioihin kunta edellyttää tarkennuksia, jotta kuntalaiset ja päättäjät voisivat paremmin arvioida ko. tekstin mahdoll. rajoittavia seuraamuksia. Sama koskee myös selostuksen kappaletta 5.5.9 ja muita kohtia joissa Helsingin seudun viherkehää on selostettu. Selostuksen ”Liitekartta V7, Helsingin seudun viherkehä (selventävä)” ei ollut saatavissa materiaaleissa”

Kim Männikkö kannatti esitystä.

Yhdyskuntatekniikan lautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä lisäsesityksen.

Käsittelyn aikana Sanni Jäppinen teki seuraavan muutosesityksen; vika lause: Kaupunkiradan kannalta Kirkkonummi katsoo, että varikkoalueen tulee olla mahdollisimman lähellä kaupunkiradan pääteasemaa.

Esitystä kannattivat Kati Kettunen, Anneli Granström, Miisa Jeremejev ja Pekka Jäppinen

Keskustelun jälkeen yhdyskuntatekniikan lautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä muutosesityksen.

Yhdyskuntatekniikan lautakunta valtuutti tekemään teknisen korjauksen lausuntoon lisäämällä Linkit tilanteessa 24.10.2019.

Yhdyskuntatekniikan lautakunta päätti päätösehdotuksen mukaisesti käsittelyn aikana tehdyillä lisäyksillä.

Päätös

Yhdyskuntatekniikan lautakunta päättää:

1. esittää kuntakehitysjaostolle, että se esittää edelleen kunnanhallitukselle että se antaa liitteen mukaisen Kirkkonummen kunnan muistutuksen Uusimaa-kaavan 2050 -ehdotuksesta

2. teki seuraavan muutoksen lausuntoon; Kunta lausui keväällä 2019 lausunnolla olleesta kaavaehdotuksesta, että Kauhalassa voimassa olevassa maakuntakaavassa oleva virkistysalue ja sen esitetty laajennusalue tulee säilyttää virkistysalueena. Loput kappaleesta poistetaan.

3. teki seuraavan muutoksen lausuntoon; Muistutuksen sivun 5 viimeinen kappale korvataan tekstillä ”Rantaradalle osoitetun raskaan raideliikenteen varikon osalta kunta edellyttää, että karttaan nyt Espoon ja Kirkkonummen

rajalle piirretyn vaihtoehdon merkintää muutetaan omaksi merkinnäkseen ja samalla, että kaikki tälle vaihtoehdoina toimivat paikat saavat saman merkinnän siihen asti, kunnes kunta on tehnyt asiassa riittäviin faktoihin perustuvan päätöksen. Lisäksi kunta edellyttää, että tämän johdosta tehdään tarvittavat muutokset myös kaava-aineiston teksteihin”

4. teki seuraavan muutoksen lausuntoon; ”Nyt teksteissä mainitaan laajat yhtenäiset luonnon- ja kulttuurimaisema-alueet useassa kohdassa. Kuitenkin karttaa lukuun ottamatta jää epäselväksi mitkä alueet tulkitaan tällaisiksi, varsinkin kun kartta ei riittävän yksityiskohtaisesti näytä näiden alueiden rajoja. Näihin asioihin kunta edellyttää tarkennuksia, jotta kuntalaiset ja päättäjät voisivat paremmin arvioida ko. tekstin mahd. rajoittavia seuraamuksia. Sama koskee myös selostuksen kappaletta 5.5.9 ja muita kohtia joissa Helsingin seudun viherkehää on selostettu. Selostuksen ”Liitekartta V7, Helsingin seudun viherkehä (selventävä)” ei ollut saatavissa materiaaleissa”

5. teki seuraavan muutoksen lausuntoon; viimeinen lause: Kaupunkiradan kannalta Kirkkonummi katsoo, että varikkoalueen tulee olla mahdollisimman lähellä kaupunkiradan pääteasemaa.

6. tekee teknisen korjauksen lausuntoon; linkit tilanteessa 24.10.2019

7. tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Kunnossapitopäällikkö Ylva Wahlström saapui käsittelyn aikana klo 19.02. Kunnanarkkitehti Tero Luomajärvi poistui käsittelyn aikana klo 19.04. Kaavoitusarkkitehti Seppo Mäkinen poistui kokouksesta asian käsittelyn jälkeen klo 19.39.

Kuntakehitysjaosto 29.10.2019

Valmistelija

Kaavoitusarkkitehti Seppo Mäkinen, etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi

Uudenmaan maakuntahallitus on päättänyt 9.9.2019 Uusimaa-kaavan 2050 ehdotuksen julkisesta nähtävälle panosta, joka alkaisi syys-lokakuun vaihteessa 2019. Tämä muistutus pohjautuu maakuntahallituksen em. kokouksessa hyväksymään kaava-aineistoon.

Taustaa

Uusimaa-kaavan 2050 valmistelu on aloitettu vuonna 2016 ja se on kuulutettu vireille vuonna 2017. Kaavaehdotus oli lausunnoilla 21.3.-24.5.2019, jolloin Uudenmaan liitto varasi mm. jäsenkunnilleen mahdollisuuden antaa siitä lausuntonsa. Kunnanhallitus antoi lausuntonsa kaavaehdotuksesta 20.5.2019 (§ 173).

Kaavaehdotusvaiheessa on valmisteltu seutukohtaiset vaihemaakuntakaavat. Kirkkonummi kuuluu Helsingin seudun vaihemaakuntakaavaan. Uusimaa-kaavan 2050 ehdotukseen sisältyy myös seudullisia maakuntakaavoja ohjaava ja taustoittava oikeusvaikutuksen rakennesuunnitelma, joka oli vielä kaavan luonnosvaiheessa nimeltään rakennekaava.

Uusimaa-kaavan 2050 ehdotuksen keskeinen sisältö ja muutokset keväällä 2019 lausunnoilla olleesta kaavaehdotuksesta

Uudenmaan rakennesuunnitelma:

Rakennesuunnitelma on esitystavaltaan pelkistetty ja visiomainen eikä sillä ole oikeusvaikutuksia. Siihen ei sisälly myöskään määräyksiä, mutta sen sisältö on kuvattu viiden kokonaisuuden kautta, jotka ovat

- kasvu kestäville vyöhykkeille
- kansainväliset ja valtakunnalliset yhteydet
- kestävä päivittäinen liikkuminen
- vetovoimainen ympäristö
- erikoistuvat seudut ja elinkeinot

Rakennesuunnitelmassa esitetään myös Uudenmaan joukkoliikenteen ja maankäytön kehityskäytävien toteutusjärjestykset kolmeen luokkaan vaiheistettuna (1. -3. vaiheen hankkeet).

Yleistä kaavaehdotuksesta sekä kaavaratkaisun yksityiskohtia Kirkkonummen osalta:

Koko suunnittelualuetta, eli Uudenmaan maakuntaa koskevia yleisiä suunnittelumääräyksiä on aikaisempia maakuntakaavoja runsaammin ja ne ovat myös kattavampia. Niissä näkyy selvästi koko kaavaprosessin läpi kulkenut tavoite lisätä maakuntakaavan strategisuutta ja yleispiirteisyyttä. Ajatuksena on, että kaavamääräyksiä tulee tulkita päällekkäin, eli esimerkiksi aluevarausmerkintöjen ja kohdemerkintöjen sijoituksessa päällekkäin, kohdemerkintää koskee myös aluevarausmerkinnän suunnittelumääräykset.

Merkittävin yksittäisiin kaavamerkintöihin liittyvä muutos kohdistuu taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen merkintään ja sen ohjausvaikutukseen. Taajamatoimintojen alueet osoitetaan voimassaolevien maakuntakaavojen aluevarausmerkinnästä poiketen kehittämisperiaatemarkintänä. Graafinen esittämistapa kaavakartalla oli vielä kaavaluonnoksessa samanlainen kuin aikaisemmissakin maakuntakaavoissa, mutta jo keväällä 2019 lausunnoilla olleessa kaavaehdotuksessa oli merkinnän kuvaustapaa muutettu poikkeamaan aikaisempien maakuntakaavojen merkinnästä. Samalla niiden rajauksia laajennettiin hieman, kuten esimerkiksi itäisellä Kirkkonummella ja jota on edelleen tarkennettu keväällä 2019 lausunnolla olleesta kaavaehdotuksesta. Lähtökohtana on lisäksi edelleen, että taajamatoimintojen kehittämisvyöhyke osoitetaan aikaisempia maakuntakaavoja selkeämmin keskusten ympärille ja sidotaan tiiviimmin myös kyseisiin keskustatoimintojen kaavamääräyksiin.

Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 9.9.2019 Helsingin seudun, Länsi-Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan vaihemaakuntakaavojen ehdotuksista saatujen lausuntojen vastineista. Tässä yhteydessä Kirkkonummen kunnan antamasta lausunnosta seuranneina toimenpiteinä on mainittu seuraavat: ”Laajennetaan taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä Sundsbergin ja Sarvvikin alueella, täydennetään taajamatoimintojen kehittämisperiaatemarkintää koskevaa tulkintaa kaavaselostukseen, muutetaan Veikkolaa koskeva merkintä keskustatoimintojen alueeksi, keskukseksi sekä osoitetaan keskuksen ympärille taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä, osoitetaan raidevarikkoalue sekä rantaradan varrelle että Keravalle, täydennetään kaavaselostusta ilmastovaikutusten arvioinneilla.”

Varsinaiset keskustatoimintojen alueet on luokiteltu kolmeen luokkaan niiden merkittävyyden mukaan, eikä niiden osalta esitetä mm.

vähittäiskaupan toimintojen mitoitusta koskevia ylärajoja. Kirkkonummen kuntakeskus, Masalan sekä Veikkolan taajamat esitetään nyt siis osoitettavaksi keskuksena, ja niiden ympärille osoitetaan myös taajamatoimintojen kehittämisvyöhyke. Kaavan valmistelun aikana on keskustusten osalta tapahtunut selvää uudelleenarviointia, sillä valmisteluaineistoon sisältyneessä kaavaluonnoksessa vuonna 2018 vain kuntakeskus oli osoitettu keskusmerkinnällä, Masalan ja Veikkolan ollessa pieniä keskuksia ja Kantvikin palvelukeskittymä. Kantvikin esitetään jäävän edelleen ilman keskusmerkintää, kun aiemmin osoitettuja palvelukeskittymiä ei enää osoiteta Helsingin seudun vaihemaakuntakaavassa. Kunta on lausunut toistuvasti ja myös keväällä 2019 lausunnolla olleesta kaavaehdotuksesta, että koska Uusimaa-kaavan 2050 ja MAL 2019 -suunnitelman yhteensopivuutta on korostettu molempien hankkeiden valmistelussa, niin maakuntakaavan kaavaratkaisussa tulee osoittaa seudulliset ja joukkoliikenteen runkolinjoihin tukeutuvat taajamat mukaanluettuna Kirkkonummen Kantvik. Se on seudulla luokassaan ainoa taajama, jota ei ole osoitettu taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeenä tai keskuksena. Kantvik on osoitettu MAL 2019 -suunnitelmakartalla ja kunnalla on kunnianhimoiset tavoitteet alueen asukasmäärän ja sen edellyttämien palvelujen järjestämiseksi. Vaikka Kantvik jää edellä mainitusti edelleen ilman minkäänlaista maankäytön kehittämismerkintää, niin Kantvikin satama osoitetaan kuitenkin satama -kohdemerkinnällä.

Keskustoja koskevissa suunnittelumääräyksissä painottuu alueiden kehittäminen tiiviinä ja toiminnallisesti monipuolisina palveluiden, työpaikkojen ja asumisen keskittyminä siten, että niissä otetaan huomioon sekä asumisen että elinkeinoelämän tarpeet ja että ne muodostavat toiminnallisesti yhtenäisen keskustahakuisiin toimintoihin painottuvan kokonaisuuden.

Muuten taajamatoimintojen kehittämisvyöhyke esitetään osoitettavaksi Kirkkonummen kohdalla suppeammaksi, kuin voimassa olevissa maakuntakaavoissa osoitettu taajamatoimintojen aluevarausmerkintä. Sitä on tosin jonkin verran laajennettu itäisellä Kirkkonummella edelleen keväällä 2019 lausunnolla olleeseen kaavaehdotukseen nähden ja sitä osoitetaan nyt myös Veikkolan keskusmerkinnän ympärille.

Kaavan sijasta esimerkiksi pääratana ja Helsinki-Turun väliseen ratayhteyteen kohdistuvien toimenpiteiden priorisointi esitetään rakennesuunnitelmassa. Helsingin ja Turun välisen ratayhteyden linjaus on osoitettu jo aikaisemmissa maakuntakaavoissa, joten näiden merkintöjen osalta ei ole tapahtunut muutoksia kaavaluonnoksen jälkeen. Joukkoliikenteen vaihtopaikkojen ja liityntäpysäköintipaikkojen merkinnät osoitetaan nyt maakuntakaavan pääkartalla. Liityntäpysäköintialueiden merkintä koskee Kirkkonummen kuntakeskusta ja Veikkolaa.

Raideliikenteen varikot on nyt osoitettu maakuntakaavan pääkartalla, kun ne vielä keväällä 2019 lausunnolla olleessa kaavaehdotuksessa olivat vain liitekartalla sekä liikenteen ja maankäytön toteuttamisohjelmassa. Kaavaehdotuksessa osoitetaan kohdemerkinnällä alueita raskasta raideliikennettä palvelevaa varikkotoimintaa varten. Kohdemerkinnät sijaitsevat Kirkkonummen ja Espoon kuntarajalla, Espoon Sammalvuoressa, Keravan Jäspilässä sekä Helsingin Ilmalassa ja Myllypurossa. Tällä hetkellä ei ole edelleenkaan vielä riittäviin selvityksiin perustuvaa lähtötietoa varikkotoimintojen sijoittumisesta yksinomaan Kirkkonummen alueelle. Kohdemerkinnällä on siksi syytä mahdollistaa varikon sijoittuminen myös muualle rantaradalla.

Viheryhteystarve -merkinnän esittämistapaa ja yhteystarpeiden sijaintia on tarkennettu laajasti mm. uusiin selvityksiin perustuen aikaisempiin maakuntakaavoihin nähden. Kuntarajan yli ja sen suuntaisesti osoittavia viheryhteystarvemerkeitä on lisätty Luoman ja Mankin kohdalle kaavaluonnoksen jälkeen. Virkistysalueiden esittämistapaa on myös tarkennettu mm. Meikon, Dävidsin ja Luoman alueella. Kauhalan alueelle osoitetun suojelualuemerkinnän rajausta on tarkennettu ja laajennettu. Keväällä 2019 lausunnolla olleesta kaavaehdotuksesta annetussa lausunnossa edellytettiin Kauhalan alue osoitettavaksi jatkossakin virkistysalueena, mutta Uudenmaan liiton antamassa vastineessa todetaan, että aluetta voidaan kehittää virkistyskäyttöön, vaikka se osoitetaan kaavassa pääosin suojelualueena.

Kaavaluonnoksessa esitettiin Tallinna-tunnelin linjausvaihtoehdoista useampi vaihtoehto, mutta kaavaehdotukseen sisältyy vain EU-rahoitteisen FinEst Link- hankkeen mukainen Pasilan ja Helsingin keskustan kautta kulkeva linjaus.

Upinniemessä sijaitsevan puolustusvoimien ampumaradan merkintä on lisätty kaavakarttaan ja Upinniemeä ympäröivää puolustusvoimain melualueen ulottuvuutta on supistettu melutasojen ohjearvoista annetun asetuksen perusteella ja muutettu myös sitä koskevaa kaavamääräystä aikaisempaa informatiivisluonteisemmaksi. Upinniemen räjähdetaraston suojavyöhykkeen ulottuvuutta on vähäisessä määrin supistettu ja kaavamääräystä vielä hieman tarkistettu keväällä 2019 lausunnolla olleessa kaavaehdotuksessa.

Kaava-aineisto

Koko Helsingin seudun vaihemaakuntakaava-aineisto löytyy Uudenmaan liiton sivuilta.

Aineisto suomeksi:

https://www.uudenmaanliitto.fi/aluesuunnittelu/valmistelussa_uusimaa-kaava_2050/kaavan_eteneminen/kaavaehdotus_nahtavilla

Aineisto ruotsiksi:

https://www.uudenmaanliitto.fi/sv/regionplanering/bereds_som_bast_nylan_dsplanen_2050/planens_olika_faser/planforslaget_till_paseende

Liite:

- Ehdotus Kirkkonummen kunnan muistutukseksi Uusimaa-kaavan 2050 ehdotuksesta

Asiakirjat:

- Uusimaa-kaava 2050: Helsingin seudun vaihemaakuntakaava, kaavakartta, kaavaehdotus syksy 2019
- Uusimaa-kaava 2050: Helsingin seudun vaihemaakuntakaava, kaavakartta (ote Kirkkonummi), kaavaehdotus syksy 2019
- Uusimaa-kaava 2050: Helsingin seudun vaihemaakuntakaava, merkinnät ja määräykset, kaavaehdotus syksy 2019
- Uusimaa-kaava 2050: vaihemaakuntakaavojen ehdotukset, selostus, kaavaehdotus syksy 2019

- Uusimaa-kaava 2050: Helsingin seudun, Länsi-Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan vaihemaakuntakaavojen ehdotuksista saatujen lausuntojen tiivistelmät ja lausuntoihin laaditut vastineet, maakuntahallitus 9.9.2019

Esittelijä

Hallintojohtaja

Päätösehdotus

Kuntakehitysjaosto päättää

1. esittää kunnanhallitukselle, että se antaa liitteen mukaisen Kirkkonummen kunnan muistutuksen Uusimaa-kaavan 2050 ehdotuksesta täydennettynä yhdyskuntatekniikan lautakunnan 24.10.2019 § 40 päättämällä muutoksilla.

2. tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Käsittely

Hanna Haikonen teki muutosehdotuksen:

Liikenne ja logistiikka kappaleen lopun viimeinen lause korvataan:

Kaavakarttaan ei tule merkitä varikkoa ennen riittävien selvitysten valmistumista. Kirkkonummen kunta ei hyväksy raideliikenteen varikon merkinnän sijoittamista Kirkkonummen kunnan alueelle. Varikko palvelee pääosin liikennöintiä Espoon ja Helsingin välillä ja Liikenneviraston selvityksestä (Etelä-Suomen junaliikenteen kehityskuva 2017) käy ilmi, että rantaradan kapasiteetin kasvattaminen myös lännenpänä ei edellytä varikon sijoittamista Kirkkonummelle. ESA-radon suunnittelun käynnistyttyä Kirkkonummen kunta pitää perusteltuna selvittää varikon sijoittamista ESA-rataan tukeutuen esimerkiksi Kaukalahden tai Ämmäsuon alueelle. Kirkkonummen kunnan väestönkasvu puoltaa julkisen liikenteen lisäämistä kunnan alueella, mutta julkisen liikenteen tulee olla mahdollisimman kustannustehokasta. Siksi varikon tulee olla mahdollisimman lähellä Espoon kaupunkirataa.

Muutosehdotusta kannattivat Kati Kettunen, Vesa-Pekka Sainio, Reetta Hyvärinen ja Markus Myllyniemi. Muutosehdotusta ei hyväksytty yksimielisesti, joten puheenjohtaja totesi, että asiasta äänestetään.

Puheenjohtaja totesi äänestysjärjestyksen seuraavasti: pohjaehdotus on JAA ja Haikosen muutosehdotus on EI.

Pohjaehdotuksen puolesta (JAA) äänesti Linda Basilier. Haikosen muutosehdotuksen puolesta (EI) äänestivät Markus Myllyniemi, Vesa-Pekka Sainio, Kati Kettunen, Hanna Haikonen ja Reetta Hyvärinen

Haikosen muutosehdotus hyväksyttiin äänin 1-5, yksi poissa.

Hanna Haikonen teki toisen muutosehdotuksen:

Korvataan viimeinen kappale lauseella:

Kaavakarttaan ei tule merkitä varikkoa ennen riittävien selvitysten valmistumista.

Muutosehdotusta kannattivat Vesa-Pekka Sainio, Markus Myllyniemi, Linda Basilier, Kati Kettunen ja Reetta Hyvärinen. Kuntakehitysjaosto hyväksyi muutosehdotuksen yksimielisesti.

Kaavoitusarkkitehti Seppo Mäkinen oli läsnä kokouksessa tämän pykälän

käsittelyn ja päätöksenteon ajan klo 18.40-20.22.

Miika Engström poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana klo 19:32.

Päätös

Kuntakehitysjaosto päätti

1

esittää kunnanhallitukselle, että se antaa liitteen mukaisen Kirkkonummen kunnan muistutuksen Uusimaa 2050 -kaavan ehdotuksesta seuraavilla tekstimuutoksilla:

Liikenne ja logistiikka kappaleen lopun viimeinen lause korvataan:

Kaavakarttaan ei tule merkitä varikkoa ennen riittävien selvitysten valmistumista. Kirkkonummen kunta ei hyväksy raideliikenteen varikon merkinnän sijoittamista Kirkkonummen kunnan alueelle. Varikko palvelee pääosin liikennöintiä Espoon ja Helsingin välillä ja Liikenneviraston selvityksestä (Etelä-Suomen junaliikenteen kehityskuva 2017) käy ilmi, että rantaradan kapasiteetin kasvattaminen myös lännenpänä ei edellytä varikon sijoittamista Kirkkonummelle. ESA-radon suunnittelun käynnistyttyä Kirkkonummen kunta pitää perusteltuna selvittää varikon sijoittamista ESA-rataan tukeutuen esimerkiksi Kaukalahden tai Ämmäsuon alueelle. Kirkkonummen kunnan väestönkasvu puoltaa julkisen liikenteen lisäämistä kunnan alueella, mutta julkisen liikenteen tulee olla mahdollisimman kustannustehokasta. Siksi varikon tulee olla mahdollisimman lähellä Espoon kaupunkirataa ja

Korvataan viimeinen kappale lauseella:

Kaavakarttaan ei tule merkitä varikkoa ennen riittävien selvitysten valmistumista.

2

tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Tiedoksi

jatkokäsittelyyn kunnanhallitus